

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1023
Ημερομ. Κατάθεσης: 10/11/2025

Αθήνα, 10/11/2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Της: ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑΣ – ΧΑΪΔΩΣ, Βουλευτού Β' Πειραιώς

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Τον κ. Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Τον κ. Υπουργό Εσωτερικών

ΘΕΜΑ: «Σχετικά με τα πρόστιμα για τον παράνομο ΧΥΤΑ εντός του θαλάσσιου εθνικού πάρκου Ζακύνθου και τη διαχείριση των απορριμμάτων στη Ζάκυνθο»

Κύριοι, κύριοι Υπουργοί,

Πρόσφατα, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), καταδίκασε τη χώρα μας, για τη λειτουργία του χώρου υγειονομικής ταφής αποβλήτων (ΧΥΤΑ) στη Ζάκυνθο, σε κατ' αποκοπή πρόστιμο 5,5 εκατ. ευρώ, το οποίο θα προσαυξάνεται με ημερήσια χρηματική ποινή. Από την ημέρα δημοσίευσης της απόφασης, η Χώρα θα πληρώνει 12.500 ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης, μέχρι να συμμορφωθεί πλήρως με την απόφαση του 2014. Σύμφωνα με την απόφαση, το ΔΕΕ διαπιστώνει ότι η Ελλάδα παρέβη την υποχρέωσή της να λάβει όλα τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής κατά Ελλάδας του 2014. Να σημειωθεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, απέστειλε στην Ελλάδα τον Οκτώβριο του 2010, προειδοποιητική επιστολή που αφορούσε τον ΧΥΤΑ Ζακύνθου, με την οποία ζητούσε το άμεσο κλείσιμό του, γιατί βρίσκεται εντός του θαλάσσιου εθνικού πάρκου Ζακύνθου, μιας περιοχής που αποτελεί φυσικό οικότοπο της προστατευόμενης θαλάσσιας χελώνας Caretta-Caretta.

Στις 17 Ιουλίου 2014 το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο: «αποφάσισε (C-600/12) ότι ο εν λόγω χώρος υγειονομικής ταφής δε συμμορφώνεται με τους όρους και τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ε.Ε. και ότι η Ελλάδα συνεχίζει να λειτουργεί έναν δυσλειτουργικό Χώρο Υγειονομικής Ταφής». Από το 1996 (χρονιά πρώτης λειτουργίας) ως και το 2017, που σταμάτησε να δέχεται απορρίμματα, ο χώρος παρανόμως επεκτεινόταν συνεχώς, παρά τις

διαβεβαιώσεις προς τις Ευρωπαϊκές αρχές ότι θα σταματήσει τη λειτουργία του από το 2014, από διαδοχικές ελληνικές κυβερνήσεις. Αξιοσημείωτο είναι ότι, το Δεκέμβριο του 2016, μετά από συνεννόηση του Δήμου, του Υπουργείου Εσωτερικών και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, στον ΧΥΤΑ του Σκοπού, ο οποίος υποτίθεται ότι θα έκλεινε το 2014, θα λειτουργούσε εξοπλισμός μονάδας μηχανικής ανακύκλωσης – κομποστοποίησης. Το 2018 η τότε Ελληνική κυβέρνηση υποστήριξε ότι ήδη βρίσκονταν σε εξέλιξη εργασίες αποκατάστασής του, που θα ολοκληρώνονταν το πρώτο τρίμηνο του 2019. Το 2019 η ολοκλήρωση των εργασιών μετατέθηκε για το καλοκαίρι του 2020 και μετά τον Μάρτιο του 2021.

Στις 21/11/2023, κατατέθηκε ερώτηση (αρ. πρωτ. 1854 – 21/11/2023), με την οποία, ο ερωτών Βουλευτής, κ. Κυριάκος Βελόπουλος, Πρόεδρος του Κόμματος ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ, ζητούσε να ενημερωθεί για τους λόγους που η Ελληνική Πολιτεία δε συμμορφώθηκε από το 2014 με την υπόδειξη και ταυτόχρονα καταδίκη του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, εξαιτίας του ανοιχτού χώρου υγειονομικής ταφής αποβλήτων στον Σκοπό Ζακύνθου και βάσει της κείμενης ευρωπαϊκής νομοθεσίας που διέπει τις περιοχές Natura και για τις ενέργειες των Υπουργών για την αποσόβηση ενδεχομένων προστίμων. Ο τότε Υπουργός στην απάντησή του ανέφερε ότι: *«...το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξετάζει τη δυνατότητα, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώνεται από τη διαχείριση των αποβλήτων κίνδυνος για τη δημόσια υγεία ή σοβαρή ρύπανση του περιβάλλοντος ή πιθανότητα επιβολής προστίμου από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, να αναλαμβάνουν οι αρμόδιες Υπηρεσίες του το συντονισμό και την υλοποίηση των μέτρων, ώστε να αποτρέπονται αντίστοιχες περιπτώσεις»*. Όμως, τελικά το πρόστιμο δεν απετράπη.

Σύμφωνα με απάντηση της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στις 17/11/2023: *«...Για να υπάρχει αποκατάσταση... πρέπει να υπάρξει πρώτα έγκριση περιβαλλοντικών όρων. Η κατάθεση της σχετικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) έγινε προ διετίας από το ΦΟΔΣΑ Ιονίων Νήσων. Υπήρξαν όμως σημαντικές παρατηρήσεις από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου στη λύση που πρότεινε ο ΦΟΔΣΑ Ιονίων Νήσων, ενώ παράλληλα τέθηκε και ζήτημα αν τελικά η αδειοδοτούσα αρχή πρέπει να είναι η Αποκεντρωμένη ή η Διεύθυνση Περιβαλλοντικών Αδειοδοτήσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τελικά, η Αποκεντρωμένη αποδέχθηκε ένα πλαίσιο λύσης, με επιφύλαξη, εν αναμονή της οριστικής λύσης. Για να συνταχθεί η πρόταση οριστικής λύσης, έπρεπε να αναθέσει ο ΦΟΔΣΑ δύο μελέτες, μια γεωτεχνική και μια για την επικαιροποίηση της ΜΠΕ, οι οποίες μέχρι σήμερα δεν έχουν ανατεθεί.»*. Όμως, η Ελληνική κυβέρνηση, σε απάντησή της, προς τις Ευρωπαϊκές αρχές, το 2022, υποστήριξε ότι η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων είχε υποβληθεί για

έγκριση και μέσα σε έξι μήνες αναμένονταν εξελίξεις, ενώ το 2023 υποστήριξε ότι εκκρεμούσε ακόμη η έγκριση της μελέτης. Όμως, σύμφωνα με σχετικό δημοσίευμα, η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την αποκατάσταση της χωματερής δόθηκε για δημόσια διαβούλευση, τον Φεβρουάριο του 2025 και προβλέπει την κατασκευή ενός τεράστιου τοίχου αντιστήριξης, ύψους 6 μέτρων και πλάτους 3,5 μέτρων, προκειμένου να στηριχθεί το τεράστιο βουνό από σκουπίδια. Το κόστος των εργασιών εκτιμάται σε 5,2 εκατομμύρια ευρώ.

Μετά το κλείσιμο του ΧΥΤΑ στο Σκοπό, η Ζάκυνθος, δεματοποιούσε τα σκουπίδια σε νέο ΧΥΤΑ στη θέση Λίβας της Δημοτικής Ενότητας Αρτεμισίου, όπου σύμφωνα με τον ΦΟΔΣΑ Ιονίων Νήσων, επρόκειτο να δημιουργηθεί «Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Απορριμμάτων ΖΑΚΥΝΘΟΥ» όπου προβλεπόταν: α) Η δημιουργία Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων, με μηχανική διαλογή και κομποστοποίηση, για την επεξεργασία συνολικά 24.144 t/έτος αποβλήτων, περιλαμβανομένων 13.334 t/έτος υπολειμματικών σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, 4.500 t/έτος ανακυκλώσιμων υλικών, 4.800 t/έτος προδιαλεγμένου οργανικού κλάσματος και 1.500 t/έτος ιλύος της Εγκατάστασης Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) Ζακύνθου και β) η δημιουργία Χώρου Υγειονομικής Ταφής για τη διάθεση των υπολειμμάτων επεξεργασίας, στην ίδια θέση, με χωρητικότητα Α' φάσης 170.000 μ³, συνολικού προϋπολογισμού 14.522.006 € με χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής (ΕΣΠΑ). Δεν γνωρίζουμε, ποια από τα παραπάνω έχουν υλοποιηθεί ως τώρα, αλλά γνωρίζουμε ότι λόγω κορεσμού και αυτού του χώρου, χρειάστηκε να μεταφερθούν τα απορρίμματα στην Ηλεία. Τώρα, θάβονται τα σκουπίδια και πάλι στον ΧΥΤΑ του Λίβα.

Τις τελευταίες μέρες, ανακοινώθηκε από το Δήμο Ζακύνθου, ότι η αποκομιδή των απορριμμάτων, θα ανατεθεί σε ιδιωτική εταιρεία, για δύο χρόνια με αμοιβή πάνω από 9,6 εκατομμύρια ευρώ, χωρίς να προσδιορίζεται ο τόπος και ο τρόπος διαχείρισής τους. Τελικά, το συνολικό ποσό που καλείται να πληρώσει το δημόσιο (Δήμος ή/και κεντρικό κράτος) για τη διαχείριση των απορριμμάτων είναι πάνω από 20 εκατομμύρια ευρώ.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτώνται οι κ. κ. Υπουργοί:

1. Γιατί χρειάστηκε να φτάσουμε σε ευρωπαϊκό πρόστιμο για ένα γνωστό εδώ και χρόνια πρόβλημα;
2. Ποιος φέρει πολιτική ευθύνη για τη μη συμμόρφωση της Ελλάδας στις προηγούμενες αποφάσεις της ΕΕ;
3. Ποια μέτρα έχει λάβει ή θα λάβει το Υπουργείο για την αποκατάσταση του ΧΥΤΑ Σκοπού στη Ζάκυνθο (Χρονοδιάγραμμα εργασιών - Πηγή χρηματοδότησης);

4. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η συμμόρφωση με την απόφαση του Δικαστηρίου της ΕΕ;
5. Πότε εκτιμάται ότι θα σταματήσει το ημερήσιο πρόστιμο των 12.500 €;
6. Υπάρχει σχέδιο για την μόνιμη διαχείριση των απορριμμάτων του νησιού;
7. Τι μέτρα λαμβάνει η κυβέρνηση ώστε να αποφευχθούν νέα πρόστιμα σε άλλους ΧΥΤΑ ή περιβαλλοντικές παραβάσεις;
8. Από ποιον φορέα θα καταβληθεί το πρόστιμο των 5,5 εκατ. € και το ημερήσιο των 12.500 €;
9. Θα επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό ή τον Δήμο Ζακύνθου / Περιφέρεια Ιονίων Νήσων;
10. Έχει γίνει ή θα γίνει “καταλογισμός” του ποσού σε κάποιον υπεύθυνο φορέα ή πρόσωπο (π.χ. στον ΦΟΔΣΑ, στην τοπική αυτοδιοίκηση ή σε υπηρεσιακούς παράγοντες);
11. Υπάρχει πρόθεση το Υπουργείο να ζητήσει αποζημίωση από όσους με πράξεις ή παραλείψεις οδήγησαν στην καταδίκη;
12. Τι στήριξη έχει δώσει η κυβέρνηση στον Δήμο Ζακύνθου για να επιλύσει το πρόβλημα της διαχείρισης απορριμμάτων;
13. Έχουν δοθεί κονδύλια ή τεχνική βοήθεια;
14. Πώς θα εξασφαλιστεί ότι το κόστος του προστίμου δεν θα μετακυλιστεί άδικα στους δημότες;

Η ερωτώσα Βουλευτής

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ – ΧΑΪΔΩ